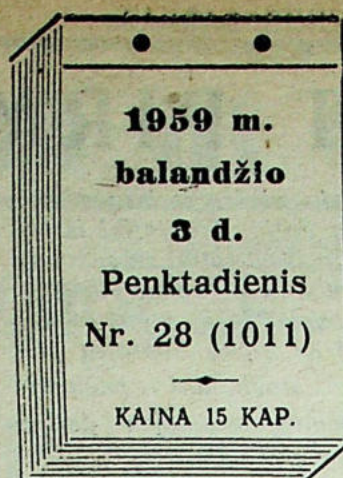

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1959 m.

balandžio

3 d.

Penktadienis

Nr. 28 (1011)

KAINA 15 KAP.

Jaunųjų statybininkų laimėjimai

Anykščių statybos-remonto kontoros statybininkų brigada, kuriai vadovauja jaunas mūrininkas Albinas Ciekanas, gerai darbuojasi prie universalinės parduotuvės ir kitų pastatų statybų. Jaunas mūrininkas drg. A. Repšys, klo-damas silikatinį plytų sienas, dienos išdirbio normą įvykdo 108 ir daugiau procentų.

Stropių darbu pasižymi

skiedinio paruošėjos Paulina Karablikova, Ema Cerniauskaitė ir kitos.

Sutinkant darbo žmonių šventę — Gegužės Pirmąją — mūrininko Jeronimo Bielošovo iniciatyva pradėtas socialistinis lenktyniavimas dėl statybos darbų kokybės gerinimo ir statybinių medžiagų ekonomijos.

G. ARUNAS

Auginkime baltyminių pašarą

Didinant gyvulių produktyvumą ir keliant laukų derlingumą, svarbią reikšmę turi ankšlinių augalų auginimas. Turtingi baltymais yra žirniai. Todėl ši pašarą būtina įvesti į gyvulių šėrimo racionus. Baltyminis pašaras ypač reikalingas prieaugliui. Be to, žirniai laiso žemės struktūrą, jie gerai auga, dirvoje sukaupia azotą, kuris palieka kitoms kultūroms.

Daugelį metų kolūkiai darė klaidą, visai nesėdami žirnių vien dėl to, kad juos sunku mechanizuotai nuimti.

Kad išvengus šių sunkumų ir išauginus kuo daugiau baltyminio pašaro, žirnius reikia sėti mišinyje su avižomis. Taip pasėti jie gerai užauga, duoda gerus grūdų ir šiaudų derlius.

Lengvose žemėse reikia sėti peliuškas, nes jos geriausiai uždera.

Pernai mūsų kolūkis užsi-

augino 100 kg peliuškų sėklos. Šiais metais jų pasėsimė 22 ha.

Šiuo metu prie kiaulių fermos jau pasėjome 3 ha peliuškų-avižių mišinio ir 7 ha pašarinio lubino. Sėją pagal grafiką vykdysime ir toliau.

V. Janauskas
Puškino vardo kolūkio
agronomas

KOLŪKIETI!

„Žalgirio“ kolūkyje

1. Brigada jau darbuojasi laukuose

Dar žiemą kolūkio kalviai atremontavo III brigados žemės ūkio inventorių, o kolūkietis Zaviša rūpestingai su-tvarkė pakinktus. Brigadininkas A. Skardžius, tik pradėjus juoduoti dirvoms, beveik kasdien apvaikščiavo smėlėtesnius kalnelius.

Ir štai vieną kartą jis grįžo iš laukų nušvitęs: jau galima pradėti darbą. Arklinin-

kai J. Juozelskis ir J. Zabarskas perdavė artojams A. Juozelskiui ir G. Černiui gerai išsertus arklius. Tą dieną brigados laukuose buvo išvartotos pirmosios vagos.

— Nors pavasaris ir skuba, bet mūsų nepralenks. Tegutik išyla žemelė — ir susilauks grūdo, — kalba brigados kolūkietis.

Ryžtingai pradėjo pirmojo

septynmečio pavasario lauko darbus III brigados kolūkietis.

Br. SIVAKAS

Šiaulių rajono „Liepsnos“ kolūkio kolūkietis laiku patarė žiemkenčius ir daugiameses žoles. Jie pirmieji rajone pradėjo arti ir kultivuoti dirvas. Jau suarta 80 ha dirvų ir sukultivuota 90 ha pūdymų. Gerai dirba traktorininkas J. Kančalskis ir prikabinėtojas J. Lukošius. Per dieną

jie suaria 4,5 ha dirvų.

Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) prikabinėtojas J. Lukošius, traktorininkas J. Kančalskis ir kolūkio pirmininkas V. Stanišauskas pirmojoje brigadoje.

V. Bražo (ELTOS) nuotr.

2. Laiku pasėsime

Labai gera nuotaika sutinka šį pavasarį visi kolūkietis. Ir kaip nesidžiaugti, jeigu pradedam didelį darbą — septynmečio plano vykdymą.

Mūsų brigadoje laukų darbai prasidėjo dar praėjusią savaitę. Kasdien su 7—8 poromis arklių kolūkietis ruošia žemę vasarinėms kultūroms. Šlomis dienomis pradėsime darbą traktoriais.

Ruošiant dirvas pirmąja kolūkietis Stasys Jankauskas ir Antanas Vazulis. Jie daugiausia suaria dirvų. Tarp artojų vyksta lenktyniavimas.

Turime paruošę 5 ha žemės kukurūzams. Dabar ją kultivuosime. Si pavasarį padarysime viską, kad kukurūzai duotų kuo didesnį derlių.

Sudarėme iš 7 kolūkiečių dirvų valytojų grupę. Jie renka akmenis iš dirvų, skirtų vasarinėms kultūroms. Tai irgi labai svarbus darbas.

Visa brigada yra pasiryžusi atlikti sėją geriausiais terminais. Turime sukaupę nemažą trąšų ir neabejojame, kad derlių turėsime turtingą.

V. STASIULIONIS
„Žalgirio“ kolūkio IV brigados
brigadininkas

Arkliai atšerti

Puikiai padirbėję vasaros metu, Zdanovo vardo kolūkio kolūkietis pilnai apsirūpino pašarais. Nors jau pavasaris prie pat slenkščio, tačiau kolūkio klojimuose dobių, šieno ir kitų daugiamečių žolių užtektų dar trejetui mėnesių. Visa tai matydama, kolūkio valdyba šiuo laiku padidino pašarų davinį ne tik avims ir karvėms, bet ir arkliams.

— Šį pavasarį kaip niekada į laukus arkliai išeis žvalūs ir dirbsime, kad net dirvos dulkės, — gerėdamiesi savo artelės arkliais, kalba kolūkietis.

Iš tiesų kolūkio arkliai, prižiūrimi arklininkų Alfonso Jurgelionio ir Juozo Sakėno, gerai atrodo. Arklininkai visada laiku pašeria ir pagirdo savo prižiūrimus arklius.

Nors dirvos Zdanovo vardo kolūkyje slėsnos, bet ždanoviečiai jau darbuojasi laukuose. Patręšti žiemkenčiai ir daugiamesės žolės.

J. Saulius

RUOŠIA DIRVAS

Puškino vardo kolūkio žemdirbiai ruošia dirvas sėjai. Dirba abi laukininkystės brigados. Traktorininkas Vl. Pilkauskas traktoriais „Bielorusj“ sukultivavo 12 hektarų dirvų lubinams. Kolūkietis pradėjo arti dirvas. Artojai P. Milčiukas, J. Jurgelionis, T. Jankauskas ir B. Simaška suarė 2,5 hektaro.

Į kukurūzams skirtus plotus kolūkietis išvežė mėšlą.

R. Eidukaitė

90 ha daugiau

„Puntuko“ kolūkio II laukininkystės brigados laukuose sparčiai vyksta pavasario darbai. Arkliais atrankiniu būdu ruošiamą žemę mišiniams. Pradėjo dirvų arimą ir traktorininkas Verbickas.

Šį pavasarį kolūkyje bus pasėta 130 ha avių-vikių-žirnių mišinių žaliame pašarui ir silosui. Tai 90 hektarų daugiau, negu pernai. Šiuo metu kaip tik ir ruošiamą žemę šioms kultūroms sėti.

Br. BERZINIS

* * *

„Kelias į komunizmą“ kolūkio III-ios brigados kolūkietis J. Sapkauskas, P. Zlatkus ir kiti gerai pasidarbavo tręsdami žiemkenčius. Ir žiemkenčių, ir daugiamečių žolių tręšimas užbaigtas.

F. Siaučiuonas

Pavasario darbai kolūkio sode

Atėjo džiaugsmingas pirmųjų septynmečio metų pavasaris ir mūsų rajono kolūkių sodininkams. Anksčiau kaip kitais metais pradėjo sodo priežiūros darbus „Svėdasų“ kolūkio sodininkas An-

tanus Silinis. Jis su sūnumi Juozu genėja sausas vaismedžių šakas, baltina kamienus.

Sešių hektarų jauno sodo priežiūros darbus numatoma užbaigti iki balandžio 20 d.

G. VALICKAS

Maskva šandien. Gorkio gatvė.
N. Gramovskio (TASS) nuotr.

RAJONO DŽDT PIRMOJI SESIJA

Praėjusių savaitę įvyko rajono DZD Tarybos penktojo šaukimo pirmoji sesija. Liaudies atstovų šeima rajono Taryboje šiais metais žymiai pagausėjo, papildė naujais deputatais iš kolūkiečių, darbininkų, tarnautojų tarpo. Nemaža čia ir jaunų, energingų žmonių, kurie į Tarybą išrinkti pirmą kartą.

Pagal įsigalėjusią tradiciją pirmąją rajono Tarybos sesiją atidaro seniausias amžiumi deputatas, Anykščių plytų ir drenažo vamzdžių gamyklos darbininkas Jonas Dilys. Jis sveikina visus sesijoje dalyvaujančius deputatus, linki sėkmės jų veikloje.

Pirmininkaujantis, be organizacinių klausimų, pateikia sesijai apsvarstyti klausimą dėl rajono kolūkių ruošimosi pavasario sėjai ir dėl naujų socialistinių įsipareigojimų priėmimo.

Pavasario atostogų dienomis

Grupelė Jono Bilūno vardo vidurinės mokyklos moksleivių pavasario atostogų dienomis teko pabuvoti tautų draugystės šventėje Kaune. Čia atvyko svečiai iš Estijos, Latvijos, Baltarusijos ir Leningrado. Mūsų respublikai tautų draugystės šventėje atstovavo moksleiviai iš Vilniaus, Kauno ir Anykščių. Pirmąją dieną įvyko delegacijų sutikimas ir draugystės vakaras. Jaunieji leniniečiai svečiams iš brolišųjų respublikų įteikė gėles ir pasveikina su tautų draugystės švente.

Gero pasisekimo mūsų moksleiviai susilaukė saviveikloje. Svečiai ilgai plojo anykštietei A. Gražytei už tiroliečių dainą „Ant Sombro krašto“.

Sportinėse varžybose mūsų moksleiviai buvo neįveikiami. Krepšinininkės po atkaklios kovos nugalėjo sporto meistro A. Matačiūno treniruojamas Kauno 12-osios vidurinės mokyklos krepšinininkės. Stalo tenisininkės I. Lilepnytė ir Z. Papickaitė užėmė atitinkamai I-II vietas.

Tris dienas anykštėnai liuksminosi brolišųjų respublikų atstovų tarpe. Neišdildomus įspūdžius parsivežė mūsų moksleiviai iš tautų draugystės šventės, ir ne vienas tęs toliau draugystę laisvalaikis.

J. Pajarskas

Tėvai pageldauja

Gerali žinome, kad per šį septynmetį didelis partijos ir vyriausybės dėmesys skiriamas mūsų šalies pramonės elektrifikavimui ir darbo procesų automatizavimui. Todėl jau dabar mokyklos turėtų savo darbą kreipti šia linkme ir auklėti jaunąją kartą gabiais savo šalies šeimnininkais. Tėvai pageldauja, kad mokykloje būtų steigiamos auto mėgėjų sekcijos, namų

Pranešimą apie pasirošimo sėjai eigą kolūkiuose skaitė deputatas nuo Meldučių rinkiminės apygardos Nr. 13, rajono žemės ūkio inspekcijos viršininkas St. Kriškė. Tiek pranešėjas, tiek pasisakiusieji deputatai pažymėjo, kad dar didelė dalis rajono kolūkių, turį gerą ir pajėgią techniką, nesugebėjo tinkamai organizuoti traktorių ir žemės ūkio inventoriaus remonto darbų. Todėl traktorių remontas dar nebaigtas.

Teisingos ir griežtos kritikos sesijoje susilaukė RTS vyr. inžinierius Gudonis ir tiekimo viršininkas Griekvičius. RTS dirbtuvės blogai aprūpinamos detalėmis,

trūksta vikšrų ir kitų atsarginių dalių. Traktoriai iš remonto išleidžiami su senomis dalimis, netinkamais vikšrais. Be abejo, tokia remonto kokybė ne vieną traktorių privers stoviniuoti pačiomis karščiausiomis sėjos darbymečio dienomis.

„Diktatų“, „Kibirkšties“. Lenino vardo kolūkiuose blogai remontuojamas ne tik traktorinis inventorių, bet ir smulkus arklinis inventorių. Čia prie kalvių guli suverstos į krūvą akėčios, plūgai, nekaustyti ratai ir kt.

Rajono kolūkiams ši kartą galėtų būti pavyzdžiu P. Cvirkos vardo kolūkis, kuris šiuo metu baigia viso žemės

ūkio inventoriaus remontą. Šiame kolūkyje beveik kiekvienoje laukininkystės brigadoje yra kalvis. Remontas vyko organizuotai, iš anksto apgalvotai. Neblogai vykdomas remontas „Už taiką“, „Lenino keliu“, „Pergalės“ ir kituose kolūkiuose.

„Naujo gyvenimo“, „Kelio į komunizmą“ kolūkiai iki šiol neišvežė į laukus nė vienos bonos durpių-mėšlo komposto. Ir nenuostabu: juk čia šiam svarbiui reikalui nepaudojama jokia technika. Puikios trąšos yra mėšlas, bet „Ažuolo“, „Tarybinio artojo“, „Tarybinės žemės“ kolūkiai visiškai jo nevertina. Šie kolūkiai dar žiemą į laukus išvežė mėšlą ir netvarkingai išmėtė paliko likimo valiai.

Diskusijose kalbėjęs Skiemonių apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas Mazge-

lis sesijos dalyviams papasakojo, kaip apylinkės Taryba padeda kolūkiams ruošiantis sėjos darbams. Neseniai „Skiemonių“ kolūkis turėjo dar daug neatremontuoto inventoriaus, blogai buvo vykdomas sėklos supylimas. Eilinėje apylinkės DZD Tarybos sesijoje buvo išsamiai apsvarstytas šis svarbus klausimas, išklausti kolūkio pirmininko ir brigadininko pranešimai. Deputatai vieninai nutarė padėti kolūkiui ištaisyti šią padėtį. Deputatai atėjo į pagalbą brigadininkams. Šiuo metu pasirošimo darbai kolūkyje eina į pabaigą, ir greitai laiku kolūkiečiai išeis į laukus.

Deputatas Novikas kritiko respublikinę tiekimo valdybą, „Traktorsbylą“ už netinkamą aprūpinimą atsarginėmis dalimis bei detalėmis. Vien dėl jų kaltės šiuo metu negalima baigti daugelio traktorių remonto, kas, be abejo, trukdo normalų kolūkių ir RTS darbą.

Deputatas Lukoševičius kvietė visus rajono deputatus aktyviai dalyvauti ruošiantis ir vykdamas sėją. Kiekvienas deputatas, kiekvienas aktyvistas privalo padėti kolūkių valdyboms, kelti trūkumus ir informuoti apie tai rajono vykdomąjį komitetą.

Sesija apsvarstė ir priėmė socialistinius įsipareigojimus 1959 metams.

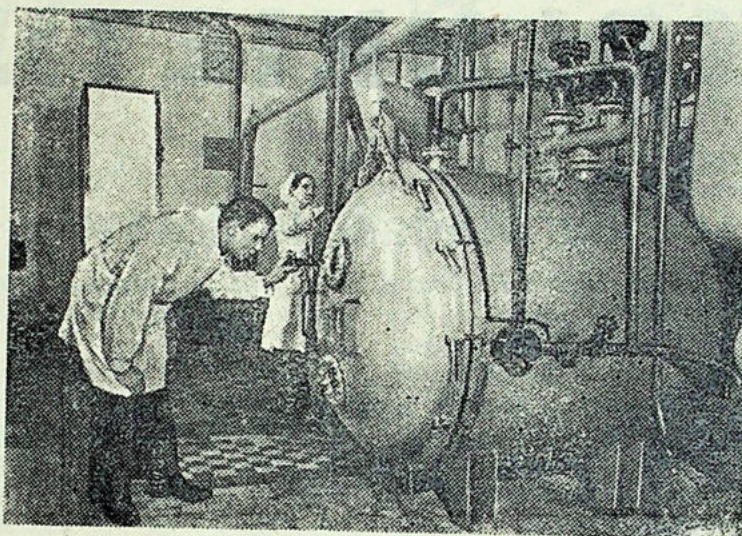
Pirmoji sesija išrinko naują vykdomąjį komitetą ir nuolatinę komisijas.

M. Zenėnas

UKRAINOS TSR. Kijevo bakterijinių preparatų gamykla pradėjo gaminti sausą fosforobakteriną. Jis skiriasi nuo anksčiau gaminto skysto fosforobakterino tuo, kad yra ilgiau išlaikomas ir žymiai patogesnis pervežimams. Minėto preparato vartojimas padidina žemės ūkio kultūrų derlių 1,5—2 centneriais iš ha. Gamykla jau pagamino 1300 kg fosforobakterino, kuriuo galima patręšti 260 tūkstančių ha dirvų.

Nuotraukoje: džiovimo ceche. Čia džiovinama pasta sauso fosforobakterino gamybai.

K. Saušino (TASS) nuotr.

Ar ilgai lauksime?

Kad sustiprinus priešgaisrinę apsaugą ir pagerinus kinofilmų demonstravimo kokybę, kiekviename kolūkyje reikia įrengti aparatus.

Daugelis kolūkių greitai įsirengė aparatus ir kinofilmų demonstravimas nenutrūko. „Tarybinės žemės“ kolūkyje prie mokyklos aparatinė buvo įrengta per dvi dienas. Gerą aparatinę įrengė „Paryžiaus Komunos“ kolūkio valdyba.

Tačiau daug kur darbas pradėtas ir nebaigtas. Jau antras mėnuo laukia atvykstant kilnojamo kino „Laisvo artojo“ kolūkio žemdirbiai. Čia aparatinė pastatyta, bet

kolūkio valdyba niekaip nesuranda „meistro“, kuris išpautų sienoje langelį.

„Už taiką“ kolūkyje aparatinė pastatyta, bet niekaip neprisiruošiama įdėti durų, langelių. Ždanovo vardo kolūkyje 1958 metais padėti aparatinei pamatai, o tolesnis darbas sustojo.

Įrengti aparatinę labai paprasta. Bet kai kurių kolūkių pirmininkai nesirūpina savo kolūkiečių kultūriniais poreikiais.

Ar ilgai teks laukti, kol bus įrengtos aparatinės?

A. Nemickas
Kultūros skyriaus inspektorius
kinofilms reikalams

Feljetonas

STEBUKLINGAS SIURBLYS

Praėjusių metų rudenį RTS mechanikas Petniūnas atvežė ir pastatė „Pergalės“ kolūkio karvidėje naują siurbį, o senąjį pažadėjo atremontuoti ir grąžinti kolūkiui.

— Sugęs šis siurblys, tuoj pakeisite, — nudžiugino pergaličius išvykdamas Petniūnas.

Bėgo savaitės ir mėnesiai. Gal ir būtų užmiręs pergaličiai savąjį siurbį, jeigu ne viena istorija.

— Prireikė Puškino vardo kolūkiui vandens siurblio. Kolūkio pirmininkas Genčiauskas susitiko kartą Petniūną ir ėmė dėstyti visas savo bėdas.

Petniūnas, kaip ir pridera mandagiam pašnekovui, priitariamai linkčiojo galva ir, išklauses pirmininką, prašeko:

— Siurblys, drauguži, tai dabar tokia deficitinė prekė, kad respublikoje vargu ar su žvake surasi. Bet tau kaip nors padėti reikėtų... Išklaučiau aš tavo bėdeles, išklaušyk tu dabar mano. Neturiu aš malkų, o jūsų kolūkyje jų pakankamai. Taigi, tu man 32 kietmetrius malkelių, o aš tau tokį siurbį pastatysiu, kad dešimt metų tarnaus.

— Bet kad malkos ne mano, o kolūkio, — mėgino aiškinti pirmininkas.

— Nieko nepadarysi. Kaip nori...

Pabūgo kolūkio pirmininkas, kad karvės gali palikti be vandens ir sutiko.

O Petniūnas puškiniečiams atgabeno ir pastatė tą patį siurbį, kurį buvo paėmęs remontui iš „Pergalės“ kolūkio.

— Geras siurblys. Jei jau mes juo iš jūsų 32 kietmetrius malkų išsiurbėm, tai aple vandenį nebėra ko ne kalbėti, — sėdėdami malkų prikrautame sunkvežimyje, guodė puškiniečius Petniūnas ir Juodka.

Reikia manyti, kad stebuklingojo siurblio statytojams tas lengvai nepraeisis.

M. VALAITIS

atskirus seansus moksleiviams, tačiau mokyklos bei jų vadovai turėtų rimčiau pažiūrėti į šį reikalą.

Visų pirma, reikia gerai organizuoti bilietų pardavimą kasoje. Parduodant bilietus, laukiamajame didžiausias triukšmas. Mokiniai, ypač vyresnieji, nesilaiko tvarkos ir nustumia nuo langelio mažesnius. Po seanso salė palieka prižiūšintą. Viso to

nebūtų, jeigu dežuruotų mokytojai.

Be to, reikia susirūpinti ir demonstruojamų kinofilmų turinio išaiškinimu, nes jaunėnų klasų moksleiviai dažnai nesupranta filmo turinio arba jį supranta klaidingai.

A. PUODŽIONAS
Liaudies švietimo skyriaus
inspektorius

LITERATŪRA IR GYVENIMAS

E. VAITKEVICIENĖ

Fabijonas SIAUCIULIS

DIEVOBAIMINGAS ŽMOGUS

(A p s a k y m a s)

Visą gruodį oras kasdien kaltėjo kaip kaprizinga žmona: čia sniega, čia ašaroja, čia pašala, čia vėl žilaukia lietūs, po kojomis žlugsi purvas, bet kūčių rytas išaušo tikrai gražus, ramus. Per naktį spaudė šaltis, pasnigo. Viskas apsidengė balta, puria sniego marška.

Tylu. Miega susigūžę tamsūs priemiesčio nameliai, tik viename trinkelėjo sunkus kablų, sugirgždėjo verlamos durys. Ant sienelės išdygo tamsi figūra, apsižvalgė į šalis.

— Ech, duos dievas, gražios bus kalėdos... — patenkintas apmetė akimis baltą klemą mažojo namelio savininkas Antanas Smilga. Lauke vos švito. Šaltis palindo Smilgai po marškiniais, grybštelėjo nuoga nugara. Tvirčiau susislautes vatinuką, jis išsplovė į sniegą papiruso nuorūką, iš įpratimo patrynė koja raudoną žybsnėlį ugnelę ir neskubėdamas nušlėpsėjo atgal į vidų.

Antanas Smilga — vyras pačiame amžiuje, nedidelis, kres-

nas, solidžiu apvaliu pilvuku. Raudonas dvigubu pagurkiliu jo veldas trykšte trykšta sveltaka, bet plati, balta, juodais gyva-plaukiais tvirtai apžėlusį krūtinę nuolat kilnojasi nuo sunkių atodūsių. Dūsauja jis guldamas ir keldamas, pavalgęs ir alkanas, sveltas ir sirgdamas, šokiadienišiais ir šventadienišiais. Dūsauja ne tiek iš liūdnumo, kiek iš įpratimo, dėl nutukimo, o daugiausia iš dievobaimingumo. Kaip nedūsauti žmogus, jeigu esi menka dulkė sutvėrėjo saujoje, kiekvieni akimirksniu gali paslysti, nusidėti, užsitraukti amžiną pražūtį, ligas, bėdas, visokias žemiškas nelaimes. Ak, nelinksamas žmogaus gyvenimas... Ir dvigubai sunkiau atsidūsta Smilga galvodamas apie viešpaties skirtą kryželį — čia pat už lentų pertvaros ramiai miegančią žmoną. Apšivedė jie prieš aštuonis metus. Pakvalęs iš meilės, Smilga tada visiškai pamiršo paklausti, kada ji buvo paskutinį kartą vėlykinės. Greičiausiai, tai buvo vėlnio pagunda, kad išmušus Antaną Smilgą iš dorovės kello. Gyvenimas su šita bedieve moterimi virto ištisai karčia pakūta. Gelbėdamas savo sielą, kiekvieną rytmetį Smilga eina ankstyvųjų mišių, kiekvieną vakarą prieš guldamas atskaito visų šventųjų litanią, vakarinę maldą. Kasdien vis garsiau bujoja krikščioniškos dorybės dievobaimingose Smilgos širdyje, kasdien vis giliau jis niekina ir neapkenčia visų, kurių širdys uždaros ir kurčios dievo balsui. Darbe su svetima siela jis šaltas ir mandagus, namuose tylus, paniūres, kiek galėdamas vengia žmonos. Jeigu vakare, jam meldžiantis, ji garsiau sutarskina virtuvėje kibrais ar puodais ir nutraukia maldą, jis triukšmingai nusisplaua, sugniaužia kumštį ir, pagautas švento pasipiktinimo, prašvokščia:

— Bestija...

Mintis, kad galima statyti į vieną aukštį su juo, dievobaimingam žmogui, moterį, kuri niekad dos nesimeldžia, didžiųjų pasninkų metu valgo mėsą, gavėnais vakarais trūsdama virtuvėje dainuoja triukšmingas dainuokas, griaudžiant ir žaibuojant neslėgnoja — tokia neprotinga mintis niekadose neatelina Smilgai į galvą.

Nūnai dievo baimė, sumišusi su neapykanta bedieviams, pagaua jį. Nušlėpsėjęs prie žmonos lovos, tūptelėjo apklotu kampa, rūščiai sušuko:

— Kelkis! Toks šventas rytas, o ji drybsio lig aštuonių! Tfiu!

— Antan, susimildamas tyliau — vaiką pažadinsi, — trindama kumščiu mlieguistas akis, sukuždėjo žmona. Vyras iš paniūrių žvilgterėjo į jos baltus, apvalius pečius ir jau visai nebesivaldydamas suriko:

— Vėlnias, daugiau niekas sugundė vesti tave, karve neraliuotai!

— Nūrimk, prašau, vaikas girdi... — drebančiais pirštais grabydama blizgūs sėgas, prabilo Smilgienė. Lovoje sujudėjo, sukrutėjo smulkus liemenėlis, pakilo papūrusi, susivėlusį galvutę, dvi smalsiai žibančios akutės įspyrė į tėvo veldą. Išsijojusi būrnelė godžiai gaudydama tėvo žodžius, trejų metų Smilgos dukterė su kiekvienu nauju „karvė“ smalsiai žvilgčioja į vieną ir kitą, laukdama, ar neišdysgys mamytelė ragai, bet motinos galvoje tarp juodų plaukų bučiuoja tik sklastymas. Ir nusivylusi mergaitė patempia lūputes, pasiruošusi tuoj tuoj pravirkti.

Nekreipdamas dėmesio nei į

motiną, nei į vaiką, pritvinkęs pykčio, Smilga uždusęs kartojo tą patį:

— Bestija, vėlnias, bestija...

Paskui taip paspyrė koja miegamojo duris, kad net sienos sudrebėjo ir apvalūs tinko gabalas, atšokęs nuo lubų, nukrito tiesiai į lovą. Garsiai pravirko išsigandęs vaikas. Motina prispaudė delnu ūmai suskandėjusią kairiąją krūtinę pusę, ramindama lalsvą ranka apkamšė, apklostė mergaitę.

Kambaryje darėsi kaskart šviesiau. Nakties šešėliai pasitraukė į kertes, pamažu išnėjo iš prieblandos, išryškėjo, atgavo savo įprastą išvaizdą ir pavaldą pažįstami daiktai: sena sofa, apvalus stalas kambario viduryje, kėdės aplink jį, knygu etažerė viename kampe, fikusas antrame, veidrodė, dryžuoti skuduriniai grindų takeliai — visi tie daiktai Smilgienei šandien atrodė kažkokie sumažėję, susikūprinę, kreivi, pats kambarys patamsėjęs, niūresnis. Gal todėl, kad sniegas už lango toks akinamai baltas, švarus.

Iš virtuvės pasigirdo vandens pliuškenimas dubenyje, prunkštimas, stenėjimas, subildėjo pastumta taburetė. Lyg pabūgęs tų garsų, šviesus džiaugsmas užgeso, prigludo giliausiame širdies kamputyje, užleisdamas savo vietą ilgesiui. Kuo ilgiau žiūrėjo moteris į laukus, tuo aiškiau buvo skaudus ilgesys, nerimas, tuo stipriau traukė akį tolima, viliojo išeiti baltais laukais.

Prasivėrė virtuvės durys, išlindo šlapia galva:

— Valgyt duok, nestovėjus kaip kuolas, — pusė devynių.

Papūčius galvą, lyg iš miego pabudęs žmogus, Smilgienė lėtai žingsniais nuėjo į virtuvę, automatiškai judesiais padėjo ant stalo duoną, sviestą, cukrinę, įpylė arbatos stiklinę. Nekantriai susiraukęs vyras prisitraukė arčiausiai stovėjusią lėkštę, net nežvilgterėjęs smeigė šakutę, įgrūdė burnon vieną, kitą karnį, nejausdamas skonio automatiškai nurijo, sriubtelėjo karštos arbatos gurkšnį, vėl siekė lėkštę, staiga ranka su šakute sustingo ore.

— Tfiu! Tfiu! Viešpatie, atleisk! Su slaugu akyse suglūmęs Smilga staiga atstūmė lėkštę su nebaigtu kotletu ir sudejavo:

— Tavo darbas! Dieve mano, kūčių ryt! Toks pasninkas... Uch, prakeiktoji! Pakišo panosėn tą sušvinkusį vėlniū...

— Nusiramink, daktaro tikriausiai nereiks kviesti dėl šito, — pasakė žmona.

— Tu išmanai... — sviedė šis, vilkdamasis paltą. Jau praveręs duris, sugrįžo, paėmė nuo spintos portfelį, priėjęs prie lovos pabučiavo nedidelę Kristaus kanią. Kryželį Smilga nusipirko prie Aušros vartų pernai ir parsižėjęs pakabino jį prie savo lovos.

Zmonos šypsena buvo paskutinis lašas šio ryto kartybių tauvėje.

— Suries dievas tave trilinką, paminėsi... — pagrasino jis, ir jau uždarydamas duris, kitu, palaužusiu, prisilėgtu balsu pridūrė:

— Dabar žinau, ir karvė pernai nudvėdė per tave! Vaikas susirgo gėltlige, šiferio stogui negavau — vis per tave!

— Raganauju aš ar ką? — šyptelėjo Smilgienė.

Vyrui uždarius duris, ji lengviau atsiduso, lyg kartu su juo būtų išėjęs kažkas niūrus, sunkus, nemalonus. Kambaryje iš karto pasidarė šviesiau, linksniau, viskas aplink atgijo. Nūniodama ji nuėjo į miegamąjį

TĖVYNĖS GYNĖJUI

Atriedėjo saulutė nuo šilo
Pro berželių aksomo lapus.
Net sidabro upelis pritilo,
Sruvenąs pro kareivių kapus.

Tą akimirką lyg susimastė
Jo bangelė be galo greitai,
Ir ramunė prie kapo aplaistė
Ašarėlė šaltinio šalta.

Tu primink! Tėvynės gynėjui,
Kad gimtinės laukeliai laisvi,
Kad baltuoja rugeliai pavėjui,
Nubanguodami tolyn gelsvi.

Tu dainuok! Jam tylląją dainą
Aplė laimę gimtinės laukų.
Aplė tai, kad pavasaris elna
Nesustodams jaunystės taku.

Danguolė PILIPONYTĖ

M o k y k l a i

Apie tave sapnuodavau vaikystėj,
Apie tave kalbėdavo mama.
Ir kartą rudenį, lapeliams vystant,
Tu man tapai miela ir artima.

Ir tie jausmai, kurie širdy man kilo,
Tai kaip lašelis meilės didelės.
Jausmai tie man lig šiol neišdilo,
Ir meilė tau išnykti — negalės!

B. MELÉNISKIS

Pavasarinis nerimas

Visais keliais pavasaris praeina,
Ir bunda žemė — motina gera.
Paskleis laukai plieninę darbo dainą
Po Lietuvos padange atvira.

Kol kas tik saulė niekaip nesuspėja
Į jūrą upėm išplukdyt naštos.
Bet į pagalbą atskubėjęs vėjas
Lyg darbininkas pučia nuolatos.

Garuoja kalvos ir pašlaitės rudos,
Ir čiulba jau ankstyvas vyturys.
Ir arimus nė vienas aukso grūdą,
Širdies ugnį nekaitęs, nenukris!
Automatino kelio purvą taško.
Lakštus ištisia dirvos žiemkenčių.
Plevena, juda kožnas žemės taškas,
Tarytum eina su kitais lenkčių.

Pavasarinis nerimas pašaukia
Ir žmogų džiaugtis saulės grįžimu.
Jisai apžiūri vasarą lauką,
Ar jauną sodą prie naujų namų.

Nugrimsta akys, plotų neapbrėpę,
Ir ieško vairo traktoriaus — ranka.
Į didį darbą sąžinė žengt liepia
Ir nutarimai Partijos CK.

išpurenos, paklojo vyro lovą, išslavė grindis, pakūrė pečių, nušluostė dulkes. Brūkštelėjusi drėgnu skudurėliu vyro neličiamybė — medinį pajudusį kryželį, ji susimastė apie savo dievobaimingą vyrą. Visada šurkštus, šaltas, sustingęs dorybėse, visada pasipūtęs. Ir jo dievas Smilgienei atrodė balsiai panašus į jį patį: tokiais pat sunkiais kietais kumščiais, piktomis, krauju pasruvusiomis akimis, išsidraskiusiais, ant kaktos užkristais plaukais, fanatiško pykčio iškreiptu veidu. Išvarginta juodo, vienodo, nepabaigiamo namų ruošos darbo, nualinta šurkščios priepaudos, Smilgienė širdyje kartais galėdavo ištyti vaikystės dienų, kai mokėjo pasitikėdama karštai melstis dievui. Bet dienos nebegrįžo. Ir šandien Smilgienė pajuto, kad seniai nutrūko visi saitai, sieję ją su tuo svetimu, baigiu dievu. Vietoj jo širdy apsigyveno didelio palengvėjimo jausmas. Automatiškai šluostydama dulkes nuo kryželio, dabar ji mastė apie tai, ar palies kada tas jausmas ir vyro širdį. Ar sugrįš kada į ją vietoj šaltų dorybių vienintelis svarbiausia — meilė žmogui?

Kelias nuo namų iki taupomastų kasos, kur Smilga dirbo inspektorium, visada atrodėdavo toks trumpas, malonus, o šandien atrodė, kad jis veda visą laiką į kalną. Pakelė išsirikiavę šerkšnų padabinti tylūs, sustingę medžiai, krūmeliai. Baltu žvilganciu šerkšnų aprauktos net telefono vielos, tilto turėklai, pernykčių klečių stiebeliai.

— E... ei... keliai! — suskambo prie pat ausies, ore pliaukštelėjo botagas. Smilga atšoko į šalį. Gatvės grindiniu, girgždėdamos ir cypdamos pavažomis, prašlaužė roges, traukiamos liešo arkluko. Apšerkšnių arklų snukį gaubė kamuoliškas baltas garas. Rogėse, linksmai pliaukšėdamos botagu, pusiau gulom sėdėjo valstietis. Baltame sniego fone sujudavo mažytės figūrėlės. Į mokyklą bėgančių vaikų būrys nusivijo roges. Pasigirdo skardūs vaikiški balsai:

— Dėde, pavežkl!

Arkilokas stabtelėjo, vaikai klegėdami visu būriu suvirto į roges, juodais gumulėliais aplipo pavažas. Triukšmo išgandinta nuo aukštos gluosnio šakutės pakilo varna. Smilgai ant kepurės pablėro šerkšnas, ore nuaidėjo kimus: kaaar. Smilga ėjo nematydamas žiemos ryto pasakiško grožio, negirdėdamas linksmo vaikų klegės. Vien tik varnos kranktelėjimas niūriu aidu dunkstelėjo širdin.

Virš parko pakilus saulutė nuauksino medžius, milijonais delmantinių žvaigždučių sužėrėjo sniegas. Smilgai visa tai užstojo rūstus, grėsmingas, baudžiantis dievo pirštus. Prisimines, kaip kvailai, kaip netikėtai pirmą kartą savo gyvenime sulaužė kūčių pasninką, jis dar labiau suknūžo, slegiamas baimės, nusižeminimo jausmo. Nuleidęs galvą, lėtu žingsniu, koja už kojos ėjo jis tolyn. Iš tolo atrodė — ne žmogus, o didelis juodas kirminas šliaužia žiemos keliu.

Balio Sriubo eilėraščiai

Po darbo

Bėga vakaro sutemos
Tėviškes klontais žaliaisiais,
Nėsa polsių
Zemel manai.
Ir lyg šypsnio banga
Tyllai šliužia
Nuraudusiais vaisiais
Vėl saulėlydžio
Gelsvo sparnai.

O po darbo dienos
Aš vėl grįžtu laukais
Gimto kalmo
Su vėliausiais
Šviesos spinduliais.

Nesvarbu, kad pailsės. —
Nesvarbu,
Kai matau
Elnant laimę,
Šviesią šviesią
Gimtinės
Keliš...

ŽMOGUS

Kas smitelėm
Save išvadina,
Kas lašais
Ir lašeliais visais,
O kai kas —
Nė ir pats nebežino,
Kuo laikyti save,
Kai klausais...

Kas bebūtų —
Ar klysiu neklysiu —
Nelaikau aš žmogaus
Menkučiu.
Jis — kūrėjas
Gyvenimo viso,
Jis — valdovas
Visų paslapčių!

Naktis Vilniuje

Tyllai šnara lietutis
Sumirkusiuose lėpų lapeliuose,
O aplink —
Ziburių žiburiai.
Teksi žingsniai smagiai...
Tu lašus man nuo skruosto
nuvaliusi,
Kažką padriko tyllai tarel.

Negirdėjau tavęs...
Svietė žvaigždės,
Danguj pasirodžiusios.
Tu buvai man be galo gera.
Neleškojai klaidų,
Neleškojai tada tavo žodžiuose.
Juk gramatikos
Mellei
Nėrai!

PIGIOS KIAULIDĖS

Viena iš priemonių kiaulienos savikainos sumažinimui yra stovyklinis kiaulių laikymas ganyklose. Tuo galima įsitikinti susipažinus su Leningrado srities patyrimu. Srities kolūkiuose vasarą gyvuliai ištisą parą laikomi gryname ore. Tai teigiamai veikia jų sveikatą, kiaulės mažiau serga plaučiais. Nebereikia statyti brangių patalpų, mažiau darbo reikia gyvulių priežiūrai. Ganyklose laikomas kiaules galima šerti žaliuoju pašaru arba ganyti bulvių laukuose. Kolūkiai, laiką kiaules vasaros stovyklose, gauna didesnę prieauglį negu tie ūkiai, kurie kiaules laiko kapitalinėse kiaulidėse.

Vasaros stovyklų statyba Leningrado srities kolūkiuose prasidėjo dar 1956 metais. Tada buvo pastatytos bandymui 23 vasaros stovyklos 4,5 tūkstančio kiaulėms.

Pastaruoju metu paruošta daug vasaros stovyklų projektų. Labiausiai paplitęs 250 vietų vasaros stovyklos projektas. Tokia stovykla turi 680 kvadratinį metrų. Ji kainuoja maždaug 28 tūkstančius rublių.

Stovykloje įrengiama pusiau atdara pastogė su pagalbinėmis patalpomis ir išskiriama vieta kiaulėms šerti, ilsėtis ir vaikštinėti, o taip pat sklypai žaliuoju konvejerio kultūroms sėti. Pastatai statomi iš karčių ir laibų rąstų.

Didelės reikšmės turi teisingas stovyklos išdėstymas, atsižvelgiant į gamtines sąlygas. Roščino rajone „Iljičiaus atminimo“ kolūkyje, pavyzdžiui, stovykla yra prie miško, į jo pusę atkreipta priešakinė, atviroji pastogės pusė. Tai apsaugo gyvulius nuo vėjų. Ankstyvų pavasario arba rudens apsiparšia-

vimų metu sienos apšildomos šiaudiniaus dembliais: jais apdedama užpakalinė pastogės sienelė ir fasadas. Praėjusiais metais srities kolūkiai pastatė vasaros stovyklų 10-čiai tūkstančių kiaulių. Patyrimas rodo, kad dėl lietingo klimato grindys pastogėse būtinai reikalingos. Grindys ir paprasčiausia latakų pavidalo kanalizacija stovyklą paverčia ilgalaikę patalpą, pakeičiančią vasarą kapitalines kiaulides. Visa pastogė priešais gardus išklojama lentomis, o klojinys nuo užvaro atskiriamas neaukšta tvorele. Lentų grindinys ir tvorelė sudaro praėjimą. Šiuo praėjimu patogų vežioti pašarus ir mėšlą. Kai kurie Kingisepo rajono kolūkiai, siekdami palengvinti darbą, nutiesė bėgių kelią, kuriuo pristato pašarus ir išveža mėšlą. Viena pastogės gale, kur baigiasi latakas, įrengiama gerai sutvarkyta srutų duobė. Prie jos yra vieta mėšlui.

Pastogės kampe, esančiame priešais mėšlyną, įrengta pašarų virtuvė, atitverta nuo gardų lentų siena. Greta pašarų virtuvės gryname ore įrengiamas pašarų šutintuvas ir mašina žaliesiems pašarams smulkinti arba silosaplovė.

Paprastai tokias stovyklas statybinė kolūkio 6–8 žmonių brigada pastato per vieną–pusantro mėnesio. Tam reikia 60 kubinių metrų medienos ir apie 100 kilogramų vinių.

Kai kuriuose kolūkiuose plačiai statomi iš lentinių skydų ekonomiškai ir paprastos konstrukcijos surenkamieji vasaros nameliai kiaulėms. Jų pranašumas yra tas, kad skydai visiems rajono kolūkiams gaminami centralizuotu būdu ir pristatomi į ūkius automašinomis. Vietoje jie tikrai surenkami. Toks vasaros namelis kiaulėms yra 2,2x2,2 metro pločio ir padaromas iš 6 skydų. Nameliui pagaminti sunaudojama 1,2 kubinio metro piautos miško medžiagos ir 4,6 kilogramo vinių. Šamatinė kaina — 350 rublių. Jei reikia, namelius galima greitai išardyti ir perkelti į kitą vietą.

Iš gamtininko bloknoto

Globokime medžiojamą fauną

Atgijus gamtai, laukinės antys, kurapkos ir kiti paukščiai pradėjo krauti lizdus, o netrukus ir kiaušinius pradės dėti. Kiekvieno piliečio pareiga apsaugoti juos nuo brakonierių. Dar pasitaiko nesąžiningų piliečių, ypač vaikų, kurie, radę ančių ir kitų paukščių lizdus, išima kiaušinius, tuo padarydami didelį nuostolį. Tėvai ir mokytojai turi išaiškinti vaikams, kaip globoti laukines antis, kurapkas ir giesmininkus paukščius lizdavimo ir perėjimų metu.

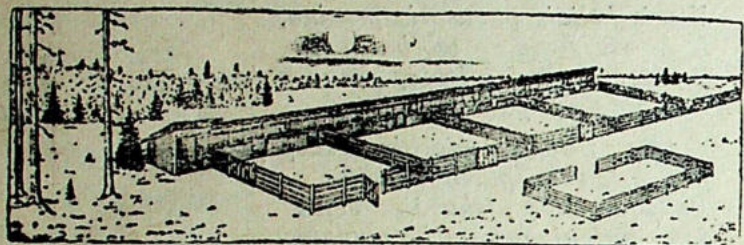
Šiuo metu jau yra jaunu kiškiukų. Visi laukai yra pliki. Maži kiškiukai neturi kur

VINICOS SRITIS. Križopolsko rajono Gorodovkos kaimo klube gerai organizuota mokslinei ateistinė propaganda. Čia ruošiami įdomūs antireliginiai vakarai. Bibliotekos darbuotojai ruošia fotomontažus ir parodėles antireliginėmis temomis.

Nuotraukoje: kaimo bibliotekos darbuotojai G. S. Očereina (kairėje) ir G. I. Alekseičuk ruošia montažą „Mokslas ir religija“.

E. Kopito (TASS) nuotr.

Vasaros stovykla 250 kiaulių, pastatyta Roščino rajono „Iljičiaus atminimo“ kolūkyje.

Kolūkiečių pasirodymas

J. Biliūno vardo kolūkio klubo-skaityklos patalpose saviveiklininkai kolūkiečiams parodė L. Didžiulienės-Zmonos trijų veiksmų vieno pavelslo pjesę „Duokite man laisvę“. Gabūs satyrikai atliko keletą intermedijų. Kolūkiečiai ilgai plojo geriausiems artistams Vl. Janukėnui, R. Rudokui, J. Motiejūnui, Vl. Blažytei ir kitiems.

Po saviveiklininkų pasirodymo buvo dainuojami kupletai, kurie labai pralinksmino kolūkiečius.

J. Zvironas

PAVASARIS SKUBA

Šiais metais pavasaris prasidėjo visu mėnesiu anksčiau, negu normaliais metais. Tačiau baltalksniai pradėjo žydėti tik kovo 16 d., lazdynai kovo 18 d., šalpusniai kovo 22 d., o iš beržo sula pradėjo tekėti kovo 17 d. Taigi, sprendžiant iš medžių vegetacijos, šių metų pavasaris skuba tik 15–17 dienų.

Balandžio mėnesio oras numatomas taip pat saulėtas, su ilgais pragiedrėjimais. Pirmojoje mėnesio pusėje vyraus šiaurės vakarų vėjai, giedriomis naktimis bus stiprios šalnos, kurios stabdys augalų vegetaciją. Tačiau antrojoje balandžio mėnesio pusėje vyraus pietų ir pietų-vakarų vėjai, protarpiais lietūs. Vidutinė paros oro temperatūra pakils net iki 10–15 laipsnių šilumos. Žemės temperatūra 10 cm gilumoje pasieks iki 8–12 laipsnių šilumos. Prasidės intensyvi augalų vegetacija, pievose ir ganyklose žolė išaugs iki 10–15 cm aukščio. Balandžio mėnesio pabaigoje pradės žydėti vyšnios, ievos ir kukuoti gegutė, o paupiuose čilbėti lakštingalos ir kiti paukšteliai giesmininkai. Agrometeorologas Vl. KATEIVA

ATASKAITINĖ KONFERENCIJA

Ivyko Vikonių apylinkės kultūrinių įstaigų jungtinė ataskaitinė konferencija. Pranešimą apie kultūrinių įstaigų darbą 1958 metais skaitė Andrioniškio kultūros namų menovadovė Svejytė. Pranešėja nurodė laimėjimus bei darbo trūkumus per ataskaitinius darbo metus, pareiškė priekaištą už menką pagalbą saviveiklininkams kolūkio vadovybei. Per 1958 m. Andrioniškio kultūros namai suruošė septynis pasirodymus, apilankė keletą kaimyninių kolūkių. Labai šiltai andrioniškiai buvo sutikti Rubikiuose, Burbiškyje, Troškūnų rajono „Kalnapilio“ kolūkyje ir kitur. Andrioniškio kultūros namų saviveiklininkai akty-

viai dalyvavo ir rajoninėse šventėse, spartakladų, kur pasiekė gerų rezultatų.

Apie bibliotekos darbą papasakojo Andrioniškio bibliotekos vedėja Pilkienė.

1958 m. biblioteka turėjo 200 skaitytojų, kuriems buvo išduota 2.050 egzempliorių įvairios literatūros. Aktyviausieji skaitytojai yra P. Gindrenaitė, M. Pakenytė. Labai daug perskaitė knygų pensininkė Nekrošaitė, kolūkietis St. Gaižauskas.

Apie Vikonių apylinkės „Draugystės“ kolūkio klubo-skaityklos darbą papasakojo vedėja G. Zvironaitė. Ji skundėsi blogomis patalpomis ir maža apylinkės tarybos bei kolūkio vadovybės parama.

Po pranešimų kalbėjo tar-nautojas Gailevičius, agronomė Kadžiulytė, „Paryžiaus Komunos“ kolūkio pirmininkas Kostinas, kolūkietis Budreika ir kt. Jie nurodė dar daug trūkumų kultūros namų, bibliotekos bei klubo-skaityklos darbe.

Kalbėjusieji išreiškė priekaištą rajono kultūros skyriui dėl visiško nesidomėjimo kultūrinių įstaigų darbu. Kultūros namų darbas buvusio direktoriaus Tamošiūno sužlugdytas. Dabartinis metu kultūros namai palikti be vadovo. Gi į konferenciją neatvyko niekas nei iš kultūros skyriaus, nei iš Anykščių kultūros namų.

V. Karaitis

Redaktorius Z. VALIAUSKAS

Kolūkiečių dėmesiui!

„Posyltorgo“ Irkutsko bazė, pagal gyventojų užsakymus, išsiunčia baterijas radijo aparatams. Baterijų ir jų komplektų kainos:

aparatus „Tula“ ir „Zaria“	— 54 rb.
„Rodina-47“	— 208 „
„Rodina-52“, „Iskra“, „Novj“	— 158 „

Į prekių vertę įskaitytos ir persiuntimo išlaidos. Užsakymai priimami iki 1959 m. gegužės 1 d.

Užsakymai atliekami per 20 dienų nuo pinigų pervadimo į bazės sąskaitą. Perlaidos talone turi būti aiškiai nurodyta užsakytojo pavardė, vardas, tėvo vardas, adresas ir užsakytos prekės pavadinimas.

Užsakymus per visas pašto įstaigas siųsti šiuo adresu: IRKUTSKAS, KRASNOVO REZERVA GATVĖ 62, „POSYLTORGO“ BAZĖ.

Anykščių RTS darbuotojų kolektyvas nuoširdžiai užuojautą reiškia bendradarbiui
JUODELIUI Jonui
dėl jo motinos mirties.